

je 3.2. Túto hodnotu musíme deliť desiatimi a dostaneme $m_D = \pm 0,32$.

Ako miera istoty slúži kvocient istoty $Z = D : m_D$. Čím väčšie je Z , tým istejšia je diferencia. V štatistike sa požaduje, aby diferencia bola 3 razy taká veľká, ako stredná chyba (to zodpovedá istote o 99,87%). V poľnohospodárskom pokusníctve sa uspokojujeme s kvocientom 2, tento odpovedá (podľa nižšie uvedenej literatúry) pri 4 pozorovaniach 93,1%, pri 10 pozorovaniach 95,9% a pri nekonečne mnohlo pozorovaniach 97,7% istoty. Tieto dáta majú poslužiť len ako podklad.

V horouvedenom prípade (pokus s hormonizovanou cukrovkou) činí $Z = 79 : 10,7 = \underline{7,4}$ to znamená, že rozdiel je dokonale zistený.

Literatúra

E. K. Feichtinger, Die theoretischen Grundlagen des Feldversuches und seiner Auswertung, vid: Höncamp, Handbuch der Pflanzenernährung und Düngerlehre, I. Bd., Jul. Springer, Berlin, 1931.

Th. Roemer, Der Feldversuch, Arbeiten der Deutschen Landwirtschaftsgesellschaft, Berlin, 1930.

O SPRÁVNE CHEMICKO-TECHNOLOGICKÉ NÁZVOSLOVIE

Na svojej ďalšej pracovnej schôdzke sa Komisia zaoberala názvoslovím, ktoré sa používa v kryštalografii a príbuzných vedných odvetviach, pokiaľ jednotlivé termíny majú bližší vzťah k chémii.

Z chemického hľadiska je účelné rozlišovať hmotu *kryštalickú* (v ktorej sú jednotlivé ióny, atomy resp. molekuly usporiadané v *kryštalových štruktúrnych mriežkach*) a hmotu *amorfnú* (bez tvarú).

Slovo *kryštalový* môže vyjadrovať hocijaký vzťah ku kryštalom (kryštalová štruktúra, mriežka, sóda). Tak napr. kryštalový cukor sa líši od práškového tým, že je na ňom vidieť kryštalový tvar.

Pri používaní pojmov *kryštalovanie* a *kryštalizácia* sa môžeme pridržať pravidiel o názvosloví chemických procesov a operácií. Kryštaly pripravujeme *kryštalovaním* (prekryštalovaním), ale vznikajú *kryštalizáciou* (nevhodne: kryštalizovaním). Kryštalizáciu podmieňujú *kryštalizačné centrá* (zárodky).

Roztok, z ktorého látka *vykryštalovala*, sa často nevhodne nazýva „matečný lúh“ (preklad z nemčiny: Mutterlauge). Komisia uvažuje o návrhoch: *materský lúh*, *zvyškový lúh*.

Od pojmu *kryštal* treba rozoznávať *krištál*, ktorý je kryštalovanou odrodou kremeňa. V metalurgii sa kryštalickej hmote, slozenej z agregátov, kde jednotlivé kryštaly sú obmedzené vynútenými dotykovými plochami, často dáva názov hmota *kryštalitová* (menej vhodne: kryštalinická), lebo je složená z tzv. *kryštalitov*.

Komisia pre ustálenie slovenského chemicko-technologického názvoslovia.